

KOKKUVÕTE ÜMARLAUDADEST

Laudkondade hinnang 1. ja 4. klasside ülemineku õnnestumisele:

- enamus vastanutest hindas 1. klasside ülemineku õnnestumise protsenti 75-le, kuid oli ka laudkondi, kus hinnati õnnestumist 50 ja 100%-le
- 4. klasside üleminekut nii entusiastlikult enam ei hinnatud. Enamik hindas õnnestumise 50% ulatusse. Sisse toodi mure HEV laste pärast.

Kodu ja vanemate rolli kirjeldusest ja ettepanekutes rõhutati kodupoolse toe olulisust. Leiti, et lastes ei tohiks hirme tekitada, tuleks ülemineku positiivne eesmärk välja tuua, kooli rohkem usaldada. Lapsevanema kohus on lapsele luua toetav kasvukeskkond.

Kooli ja vanemate koostööd toetava koolikultuuri korraldamine

Nii vanemate kooliellu kaasamise kui ka eesti- ja venekeelsete perede suhtluse ja koostöö arendamise punktis pakuti välja lastevanemate võimalust koolitundidest osa saada (nt läbi veebi), osaleda laiendatud hoolekogus, mis annab aluse kogukondliku tunde tekkimisele, luua Lastevanemate Akadeemia ning mitteametlikus õhkkonnas korraldada kahekeelseid ühisüritusi. Olulisel kohal on ka keeleõppes saadud positiivsete ja ka ebaõnnestumise vanemate ringis jagamine.

Eestikeelse koolikultuuriga kohanemise hõlbustamiseks toodi välja keeleõppe metoodika parendamise vajadus. Kuna kohalolijad usuvad, et koolikultuuri loomine algab juhtkonnast, siis leiti, et koolijuhte tuleb rohkem toetada. Kolmepoolse (õpilane, pere ja kool) koostöö tihendamiseks tuleks rohkem kui kord aastas läbi viia arenguveestlusi, anda vanematele võimalus tunde vaadelda, toetada igati ka mitteformaalset keeleõpet ja ühisürituste läbiviimist. Lahendusena pakuti ka vaba/valikainete, millest saavad vanemad koos lastega osa võtta loomist.

Et vanemaid lapse arengu ja koolis toimuvaga kursis hoida, pakkusid ümarlauas osalejad välja õppijakeskset nõustamist, igale õpilasele arengukaardi koostamist ning vanematele võimalust regulaarselt õpetajaga vestelda.

Väärtuskonfliktide enestamiseks pakuti taas ühisürituste korraldamist, kuid lisaks nähti lahendusena koostööd eesti õppekeelega kooliga. Enne õppeaasta algust peaks lastevanematega toimuma eetika dilemma kaardistamine ja lahenduste väljapakkumine. Et koolis luua aus, turvaline ja koostöine keskkond tuleks igakülgsest kaasata kõiki osapooli - nii õpetajaid, õpilasi, kui ka vanemaid. Et aidata mõista väärtuste erinevat kaalu, on loodud [Eetikakeskuse poolt väärtuste mäng](#).

Usalduse suurendamine; hirmudest vabanemine

Et lapsi eesti keele õppimisel motiveerida, tuleks lastele anda eduelamusi, luua sõpruskooli näol kontakt eesti õppekeelega kooliga (ka juhtkonnapõhiselt), keeleõppesse sisse viia rohkem praktilisi tegevusi, õppetegevust planeerides ja läbi viies keskenduda ka tulevikuperspektiivile - tutvustada lastele võimalusi, mida eesti keele oskus neile annab. Koolikeskkond peaks igati keeleõpet toetama - nõ "rääkivad seinad". Olulisena toodi välja ka julgustava ning järjepideva õpetaja eeskuj.

Laste ja vanemate koolirõõmu hoidmiseks tuleks välja tuua edulood, anda täiendavaid keeleõppe võimalusi, teha nõ positiivset vastupropagandat (ETV+ saated näit). Ka teadmised

ja statistika selle kohta, kuidas venekeelsetel õpilastel eestikeelses õpikeskkonnas läheb on julgustavad ja toetavad.

Vanemate hirmu vähendamiseks tuleks luua tihe ja toimiv kommunikatsioonivõrgustik, teha selged kokkulepped kooliga.

Et kaitsta teistsuguse kultuuri ja keelega õpilasi koolikiusamise eest, pakuti lahendusena välja alternatiiv pikapäevarahmale - kogupäevaõpe. See sisaldab endas organiseeritud ühistegevusi, näiteks koostööd raamatukogudega. **Et võidelda erinevate müütide ja eelarvamustega** tuleks õpilastele näidata kultuuride mitmekesisust, viia läbi projektõpet, kus õpilane tutvustab kaasõpilastele oma kodukultuuri. See aitab eelkõige suurendada mõistmist ja empaatiat, kasvatada sallivust, sealt edasi loodetavasti vähendada ka koolikiusu. Leiti ka, et kultuuriõpe peab algama juba lasteaias.

Eestikeelses keskkonnas kodunemine

Võimalustena, kuidas suurendada venekeelsest keskkonnast pärit õpilastele võimalusi eestikeelses keskkonnas orienteerumiseks ja ühistegevustes osalemiseks nähti eestikeelsete vahetusperede ja noortelaagrite korraldamist, kogukonnatunde tekitamist läbi ühisürituste organiseerimise, õpetajate ja õpilaste õpirännet. Vanematele tuleks korraldada arutelude õhtuid ja temaatilisi päevi. [Kultuurisaadiku programm](#) peaks kindlasti jätkuma.

Et soodustada erineva emakeelega õpilaste omavahelist suhtlust ja koostööd nii koolis ja väljaspool kooli, tuleks luua võimalus mentorluseks, lapselt lapsele õppimiseks, klassis koostada ühised klassiväärtused,- kokkulepped, tunnustada edukat koostööd, võimaldada koolisiseselt tutvuda kodutütarde, skautide ja noorkotkaste tegevusega. Jätkuvalt on olulisel kohal ühisürituste korraldamine ja sõpruskool. Soovitatakse korraldada huviringide laad, kus vähemalt 30% oleks eestikeelse õppetegevusega.

Digitaalsete võimaluste kasutamine nii vanemate, õpilaste kui õpetajate eesti keele oskuse ja kasutamise arendamiseks ja kultuuridevaheliseks suhtluseks on ümarlaudades osalejate arvates igati võimalik, kuid selleks vajavad õpetajad lisakoolitusi. Digitaalsed lahendused annavad võimaluse õppetegevusi visualiseerida, teha läbi virtuaalkeskonna koostööd/õppetööd teiste (sõprus)koolidega. Rõhutati ka digitaalsete õpikeskkondade suurt rolli keeleõppes. Näiteks [keeleklikk.ee](#) . Lisaks annavad digitaalsed õpikeskkonnad ajutist leevendust õpetajate puudusele - salvestatud tunnid.

Küsimusele, kuidas soodustada venekeelsete vanemate ja laste osasaamist eestikeelsest ajaloopärandist, kultuuriväärtustest, Eesti looduse mitmekesisusest toodi vastusena välja tudengitele praktikakohtade pakkumist Ida-Virumaa koolides, Ida-Virumaa turismi vaatenurgast vaadatuna atraktiivsemaks muutmist. Programm “Noored kooli” raames võiks olla paaripäevane laager lastevanematele.

Kokkuvõtte koostas Aet Rauk